

העם

ההצגה שאגובה

מה מסתתר מאחורי

מסעו המפתיע של

מנחם בגין לארצות-הברית?

הכל היה מוכן לרגע הגדול - הרגע בו יורם המסך מעל ועידת-השלום בקא-היר. עיני העולם כולו התמקדו אל קא-היר, מי בהשתאות למראה נס הידידות שהתחלה פורחת לפתע בין שני עמים שאמור לים היו להיות שונאים ואויבים לדורות; מי בחרדה מפני המוקשים הטמונים בדרך כה של הוועידה אל הסדר-השלום; ומי באיבה גלויה ומוצהרת נוכח שבירת הטא-בו שריחף מעל שיחות ישירות בין ישי-ראלים וערבים.

ואז, ארבע שעות בלבד לפני הרמת המסך, פרץ אל הבמה בסערה אחד השתי קנים המעולים ביותר שידעה המדינאות בשנים האחרונות וגנב במחיידי אחת את ההצגה. כל העיניים הוסטו מכיוון קאהיר אל נמל-התעופה בן-גוריון, משם המריא במפתיע מנחם בגין לפגישה עם הנשיא קארטר בארצות-הברית.

המאורע שאמור היה להיות גולת-הכוכב תרת של יוזמת השלום של הנשיא אל-סאדאת, התגמד פתאום, הפך להיות אפיי-זודה שולית בדרמה הגדולה המתחוללת על במת המרחב.

כל מאמרי הפרשנות וההערכה שהופיעו אותו בוקר בעיתונות ישראל העולם, ש-תתייחסו לחשיבותה של ועידת קאהיר, נראו כנלעגים ומיושנים. הם התישנו עוד לפני שראו אור. כל "הידיעות הבדוקות

למהלכיו, אלא גם היום ושיתף בתיכנון: נשיא מצריים, אנואר אל-סאדאת. קדיעה עיוורת למטרה נעה. גל השמועות הניחושיים שפרח סביב נסיעתו של בגין לארצות-הברית, היה טוב ומהימן באותה מידה כמו השמועות הניחושיים שפרחו לפני שנודע דבר נסיעתו. מזל צמד אשפי ההטעייה ונצירת הסודות, בגין וסאדאת, נותר רק להודות כי כל פרי-שנות אינה אלא קליעה עיוורת אל מטרה נעה.

במצב זה ריחפו בחלל הריק כמה ניי-חושים, שלכל אחד מהם היתה אותה מידת סבירות להתאמת כמו הבא אחריו או הנוגד לו:

● נסיעתו של בגין לארצות-הברית נועדה להקיש את המהלכים להסדר שלום נפרד עם מצריים. במקום דיונים ממור-שכים בדרג נמוך בקאהיר, בעיקר ב-ענייני נהל, יפגשו בגין וסאדאת בחסות הנשיא קארטר, יניחו את קלפיהם על הי-שולחן, יגיעו במהירות האפשרית לבידור-רים על המהות.

● נסיעתו של בגין נועדה להחזיר לנשיא קארטר את יוקרתו כקטליזטור של תהליך השלום, אחרי שלמשך שבועות מיספר, בעקבות ביקור סאדאת בירושלים, גרמה היה כי ארצות-הברית חדלה ליטול תפקיד פעיל על המיגרש הפוליטי המזרח-תיכוני ונגררה בעקבות המאורעות.

● בגין הגיע למסקנה כי הגיעה שעת האמת. יותר אין ישראל יכולה להסתתר מאחרי טכסיסי נוהל ועליה להצהיר על מידת נכונותה לויתורים. בגין יצא לפיכך אל קארטר כדי להעמידו על העקרונות מהם לא תיסוג ישראל, לפני שייאמרו הי-דברים בפירוש לסאדאת.

● הפגישה בארצות-הברית היא מוצא

לפני שראו אור. כל "הידיעות הבדוקות

שלום זה כאשר

שלום זה כאשר אתה מתעורר בבוקר מול שפת-הים בתל-אביב, והולך בלילה לישון כאשר הגוש המשולש של הפיראמידה הגדולה מזדקר מבעד לחלונך, במרחק של מאה מטרים.

שלום זה כאשר קצין-המישטרה הצעיר בביקורת-הדרכונים בנמל-התעופה בקאהיר נוטל לידו את דרכונך, מעלעל בו באדישות, תופס לפתע שהוא מחזיק בידו דרכון ישראלי, מרים את פניו אליך ואומר בחיוך אדיר, מאוזן עד אוזן: "ברוך הבא למצריים! ברוך הבא למצריים!"

שלום זה כאשר אתה נכנס לסירה בקנטארה כדי לעבור את התעלה מיזרחה, פוגש בה את מפקד הכוחות המצריים באיזור, מו-שיט לו את ידך, אומר לו: "אנא סחפני ישראלי!" (אני עיתונאי ישראלי), והוא עונה לך בלחיצה חמה: "ברוך הבא! ברוך הבא!"

שלום זה כאשר אתה יושב במיסעדה יפה על גדת הנילוס, מול נערה מצרייה יפהפיה, מגלגל עימה שיחה מבודחת-למחצה ורצינית-למחצה, כשאתה עוקב בעינייך מפעם לפעם אחר סירה השטה ביאור. שלום זה כאשר אתה נכנס לבניין מישרד-החוץ המצרי, מתבקש על-ידי פקיד-הקבלה למסור את שמך ואת שם ארצך, אומר "אני ישראלי" ונענה, אחרי אלפית של שנייה של תדהמה: "מרחאבה, אתה הישראלי הראשון המבקר בבניין הזה."

שלום זה כאשר אתה מתיידד עם סגן-אלוף של שירות-הביטחון המצרי, הדואג לביטחונך הרבה יותר מכפי שאתה דואג לו בעצמך. שלום זה כאשר בעל אורווה נהדרת לרגלי הפיראמידות מציע לך לקנות את הסוס היפה ביותר שראית מימך, במחיר של 8000 דולאר, ואומר: "די לנו במילחמות! לכם מגיע לחיות, ולנו מגיע לחיות. הגיע הזמן שנדאג לעתיד ילדינו. שיהיה שלום, אינש-אללה." שלום זה כאשר הטלפון מעיר אותך באמצע הלילה במלון קאהי-רי, וקול רך של מרכזנית קאהירית אומר לך: "בבקשה, יש שיחה עבורך מתל-אביב."

שלום זה כאשר אתה עומד בערב באמצע רחוב קאהירי סואן, בין שלל של אורות ומאות בני-אדם עליזים, ומדבר בקול רם עיב-רית, מבלי לחשוש ומבלי שהדבר יפריע לאיש.

שלום זה כאשר אתה קם בבוקר, פותח את הווילונות בחלונך, ורואה לפניך, באור השמש המסנוורת, את הפיראמידה הגדולה ממלאת את חלונך.

קאהיר, 8.12.77

ראשי משלחות ישראל ומצריים בוועידת קאהיר * דראמה מתחת לקרשי הבמה

מהמקורות המהימנים" הפכו לניחושיים שי-הופרכו עוד בטרם השמעתם. יציאתו החפוזה והפתאומית של מנחם בגין לארצות-הברית הוכיחה כי כל מה שמתרחש לאור הורקורים ומעל לפני הי-שטח אינו אלא מישחק שעשוע להמונים ולכלי-התיקשורת. הדברים האמיתיים והר-צינניים מתחוללים אפילו לא מאחרי-הקל-עים. אלא מתחת לקרשי הבמה.

ההתפתחות הדהרת, בה לא היו אף אמי-צעירי-התיקשורת מידיים. כמו הרדיו, מסור-גלים להדביק את קצב המאורעות, האיר-רה את מנחם בגין באור חדש. כל אלה שייחסו את מצב רוחו העולץ בשבועות האחרונים לאפוריה ולנפילה בשבי המי-לים והטכסים, התבדו. הסתבר כי בכל פעם שמנחם בגין עליו ומתרונו, שר ומזמר, לאור נרות חנוכה או בלעדיהם, יש דברים בגו. אולי נובעת העליצות משביעות-רצון עצמית על הצלחתו לשטות בכל המתיימ-רים לדעת ולהבין. הוא דומה לשחקן ש-חמת העולה למראה ירכבו הרואה רק שניים-שלושה מהלכים קדימה בעוד הוא מתכנן כבר את המהלך השמיני.

אבל ללא ספק היה לבגין פארטנר רציני במישחקו זה, שלא היה רק קיביצער * הד"ר אליהו בן-אלישר, מנכ"ל מי"ש רד ראש-הממשלה, ואיסמת עבדול מג'יה, נציג מצריים באר"ם.

אולי גם זה אינו אלא ניחוש חסר-בסיס, בעידן החדש של דיפלומטיה דראמטית.